

INVL BESIVYSTANČIOS EUROPOS BE RUSIJOS TOP 20 SUBFONDO
2016 METŪ ATASKAITA

INVL BESIVYSTANČIOS EUROPOS BE RUSIJOS TOP 20 SUBFONDAS

2016 METŪ ATASKAITOS PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Nepriklausomo auditoriaus išvada

UAB „INVL Asset Management“

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos, pateiktos 6 – 27 puslapiuose, visais reikšmingais atžvilgiais teisingai parodo UAB „INVL Asset Management“ valdomo INVL besivystančios Europos be Rusijos TOP 20 subfondo (toliau – Subfondas) 2016 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę ir tuomet pasibaigusių metų jo grynujų aktyvų pokyčius pagal Lietuvos Respublikoje buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą reglamentuojančius teisés aktus bei Verslo apskaitos standartus.

Mūsų auditu apimtis

Subfondo finansines ataskaitas sudaro:

- 2016 m. gruodžio 31 d. grynujų aktyvų ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų grynujų aktyvų pokyčio ataskaita;
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis apibendrintus reikšmingus apskaitos principus.

Nuomonės pagrindas

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Subfondo vadovaujantis Tarptautinių buhalterių etikos standartų valdybos Buhalterių profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos Audito įstatymu, kurie taikytini atliekant finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos Audito įstatyme numatyti etikos reikalavimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikoje buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą reglamentuojančius teisés aktus bei Verslo apskaitos standartus, bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraiypymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Subfondo gebėjimą toliau testi veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tēstinumu ir veiklos tēstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Subfondą ar nutraukti jos veiklą, arba yra priversta tą padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Subfondo finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atlirkas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiams ekonominiam sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir vadovavomės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatėme ir įvertinome finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanavome ir atlirkome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolė nepaisymas.
- išsiaiškinome su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Subfondo vidaus kontrolės efektyvumą.
- įvertinome taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- padarėme išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tēstinumo apskaitos principio tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Subfondo gebėjimo testi veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokiai atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Subfondas negalės toliau testi savo veiklos.
- įvertinome bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, išskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be kitų dalykų, informavome už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, išskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Rimvydas Jogela
Partneris
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000457

Rasa Selevičienė
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000504

Vilnius, Lietuvos Respublika
2017 m. balandžio 21 d.

I. BENDROJI INFORMACIJA

1. INVL besivystančios Europos be Rusijos TOP 20 bendroji informacija:

Informacija pateikiama aiškinamojo rašto bendroje dalyje.

2. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį pateikta ataskaita:

Informacija pateikiama aiškinamojo rašto bendroje dalyje.

3. Duomenys apie valdymo įmonę:

Informacija pateikiama aiškinamojo rašto bendroje dalyje.

4. Duomenys apie depozitoriumą:

Informacija pateikiama aiškinamojo rašto bendroje dalyje.

II. GRYNUJŲ AKTYVŲ, INVESTICINIŲ VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ

5. Grynujų aktyvų (toliau – GA), investicinių vienetų skaičius ir vertė:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 1 pastabojе.

6. Per ataskaitinį laikotarpį išplatintų ir išpirktų investicinių vienetų skaičius bei vertė:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 2 pastabojе.

III. KOLEKTYVINIO INVESTAVIMO SUBJEKTO IŠLAIDŲ IR APYVARTUMO RODIKLIAI

7. Atskaitymai iš kolektyvinio investavimo subjekto turto:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 19 pastabojе.

8. Mokėjimai tarpininkams:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 8 pastabojе.

9. Informacija apie visus egzistuojančius susitarimus dėl mokėjimų pasidalijimo, taip pat apie paslėptuosius komisinius:

Per ataskaitinį laikotarpį valdymo įmonė nebuvo sudariusi jokių formalių ar neformalių susitarimų dėl mokėjimų pasidalijimo. Subfondui nebuvo taikyti jokie paslėpti komisiniai mokesčiai.

10. Pavyzdys, iliustruojantis atskaitymų įtaką galutinei investuotojui tenkančiai investicijų grąžai.

Lentelėje pateikiami skaičiavimai, kiek būtų atskaityta (eurais) nuo kolektyvinio investavimo subjekto dalyvio įmokų, esant dabartiniams atskaitymų lygiui, ir kokią sumą jis atgautų po 1, 3, 5, 10 metų, jei būtų investuota 3 000 Eur, o metinė investicijų grąža – 5 proc.

	Po 1 metų	Po 3 metų	Po 5 metų	Po 10 metų
Sumokėta atskaitymų	131	288	470	1.048
Sukaupta suma, jei nebūtų atskaitymų	3.150	3.473	3.829	4.887
Sukaupta suma, esant dabartiniams atskaitymų lygiui	3.019	3.185	3.359	3.838

IV. INFORMACIJA APIE KOLEKTYVINIO INVESTAVIMO SUBJEKTO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ

11. Ataskaitinio laikotarpio pabaigos investicinių priemonių portfelio sudėtis:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 3 pastabojе.

12. Investicijų pasiskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijus:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 4 pastabojе.

13. Per ataskaitinį laikotarpį įvykdyti išvestinių finansinių priemonių sandoriai, išskyrus tuos, kurie nurodyti šios ataskaitos 11 punkte:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 7 pastabojе.

INL BESIVYSTANČIOS EUROPOS BE RUSIJOS TOP 20 SUBFONDO 2016 METŲ ATASKAITA

14. Ataskaitos 11 punkte nurodytų išvestinių finansinių priemonių rūsys, su jomis susijusi rizika, kiekybinės ribos ir metodai, kuriais vertinama su išvestinių finansinių priemonių sandoriais susijusi kolektyvinio investavimo subjekto rizika. Būdas, kuriais išvestinė finansinė priemonė gali apsaugoti investicinių priemonių sandorį (investicinių priemonių poziciją) nuo rizikos:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 7 pastaboje.

15. Iš išvestinių finansinių priemonių sandorių kylančių įsipareigojimų bendra vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 7 pastaboje.

16. Finansuoamojo kolektyvinio investavimo subjekto pagal sandorius dėl išvestinių finansinių priemonių prisiimtos rizikos apimties atžvilgiu nurodyti finansuojančiojo kolektyvinio investavimo subjekto tiesioginės galimos rizikos apimties ir faktinės finansuoamojo kolektyvinio investavimo subjekto išvestinių finansinių priemonių rizikos apimties, proporcingos finansuojančiojo kolektyvinio investavimo subjekto investicijoms į finansuojamąjį subjektą, sumą ir finansuojančiojo kolektyvinio investavimo subjekto tiesioginės galimos rizikos apimties ir galimos didžiausios finansuoamojo kolektyvinio investavimo subjekto pagal sandorius dėl išvestinių finansinių priemonių prisiimtos rizikos apimties, nustatytos finansuoamojo kolektyvinio investavimo subjekto steigimo dokumentuose ir proporcingos finansuojančiojo kolektyvinio investavimo subjekto investicijoms į finansuojamąjį subjektą, sumą.

Subfondas nėra finansuojamasis kolektyvinio investavimo subjektas.

17. Analizė, kaip turimas investicinių priemonių portfelis atitinka (neatitinka) kolektyvinio investavimo subjekto investavimo strategiją (investicijų kryptis, investicijų specializaciją, geografinę zoną ir pan.):

Investicinių priemonių portfelio sudėtis pateikiama aiškinamojo rašto 4 pastaboje.

18. Veiksnių, per ataskaitinį laikotarpį turėjusius didžiausią įtaką investicinių priemonių portfelio struktūros ir jo vertės pokyčiams:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 3 pastaboje.

V. KOLEKTYVINIO INVESTAVIMO SUBJEKTO INVESTICIJŲ GRAŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI

19. Lyginamasis indeksas (jei parinktas) ir trumpas jo apibūdinimas:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 18.1 pastaboje.

20. To paties laikotarpio investicinio vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų gražos (bendrosios ir grynosios) ir lyginamojo indekso (jei parinktas) reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai per paskutinius 10 Subfondo veiklos metų. Jeigu kolektyvinio investavimo subjektas veikė trumpiau kaip 10 metų, pateikiama investicijų graža už laikotarpį, kurį portfelis buvo valdomas:

Informacija pateikta aiškinamajame rašte 18.2 pastaboje.

21. Vidutinė investicijų graža, vidutinis investicinio vieneto vertės pokytis ir vidutinis lyginamojo indekso (jei jis pasirinktas) reikšmės pokytis per paskutinius trejus, penkerius, dešimt metų (vidutinė grynoji investicijų graža, vidutinis investicinio vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytis apskaičiuojami kaip geometrinis, atitinkamai, metinių grynosios investicijų gražos, metinių investicinio vieneto vertės pokyčių ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčių vidurkis):

Informacija pateikta aiškinamajame rašte 18.3 pastaboje.

22. Kiti rodikliai, rodantys investicinių priemonių portfelio riziką:

Kiti rodikliai rodantys investicinių priemonių portfelio riziką per ataskaitinį laikotarpį nebuvo skaičiuojami.

VI. KOLEKTYVINIO INVESTAVIMO SUBJEKTO FINANSINĖ BŪKLĖ

23. Kolektyvinio investavimo subjekto finansinės ataskaitos, parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų reikalavimais:

23.1. Grynujų aktyvų ataskaita;

23.2. Grynujų aktyvų pokyčių ataskaita;

23.3. Aiškinamasis raštas.

INVL BESIVYSTANČIOS EUROPOS BE RUSIJOS TOP 20 SUBFONDO
2016 METŪ ATASKAITA

UAB „INVL ASSET MANAGEMENT“

126263073, Gynėjų g. 14, Vilnius

INVL besivystančios Europos be Rusijos TOP 20 subfondas

2016 M. GRUODŽIO 31 D. GRYNUJŲ AKTYVŲ ATASKAITA

Eil. Nr.	Turtas	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
A.	TURTAS		10.210.938	10.113.389
1.	PINIGAI	3,4	279.359	252.497
2.	TERMINUOTIEJI INDĒLIAI		-	-
3.	PINIGŲ RINKOS PRIEMONĖS		-	-
3.1.	Valstybės iždo vekseliai		-	-
3.2.	Kitos pinigų rinkos priemonės		-	-
4.	PERLEIDŽIAMIEJI VERTYBINIAI POPIERIAI	3,4,5	9.931.579	9.860.892
4.1.	Ne nuosavybės vertybinių popieriai		-	-
4.1.1.	Vyriausybės ir centriniai bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybinių popieriai		-	-
4.1.2.	Kiti ne nuosavybės vertybinių popieriai		-	-
4.2.	Nuosavybės vertybinių popieriai	3,4,5	9.931.579	9.860.892
4.3.	Kitų kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos		-	-
5.	SUMOKĖTI AVANSAI		-	-
6.	GAUTINOS SUMOS		-	-
6.1.	Investicijų pardavimo sandorių gautinos sumos		-	-
6.2.	Kitos gautinos sumos		-	-
7.	INVESTICINIS IR KITAS TURTAS		-	-
7.1.	Investicinės turtas		-	-
7.2.	Išvestinės finansinės priemonės		-	-
7.3.	Kitas turtas		-	-
B.	ĮSIPAREIGOJIMAI		24.635	19.235
1.	Mokėtinis sumos	3	24.635	19.235
1.1.	Už finansinį ir investicinį turą mokėtinis sumos	3	1.049	
1.2.	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtinis sumos	3	16.358	18.821
1.3.	Kitos mokėtinis sumos	3	7.228	414
2.	Sukauptos sąnaudos		-	-
3.	Finansinės skolos kredito įstaigoms		-	-
4.	Įsipareigojimai pagal išvestinių finansinių priemonių sutartis		-	-
5.	Kiti įsipareigojimai		-	-
C.	GRYNIEJI AKTYVAI	1	10.186.303	10.094.154

Aiškinamasis raštas yra neatskiriamas finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius

Darius Šulnis

2017 m. balandžio 21 d.

(parašas)

Fondų apskaitos vadovė

Aušra Montvydaitė

2017 m. balandžio 21 d.

(parašas)

INVL BESIVYSTANČIOS EUROPOS BE RUSIJOS TOP 20 SUBFONDO
2016 METŪ ATASKAITA

UAB „INVL ASSET MANAGEMENT“

126263073, Gynėjų g. 14, Vilnius

INVL besivystančios Europos be Rusijos TOP 20 subfondas

2016 M. GRYNUJŲ AKTYVŲ POKYČIŲ ATASKAITA

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
1.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PRADŽIOJE	1	10.094.154	11.152.158
2.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖS PADIDĖJIMAS		-	-
2.1.	Dalyvių jmokos į fondą	2	1.621.782	221.463
2.2.	Iš kitų fondų gautos sumos *	2	50.919	81.266
2.3.	Garantinės jmokos		-	-
2.4.	Investicinės pajamos		337.717	387.203
2.4.1.	Palūkanų pajamos		-	-
2.4.2.	Dividendai		337.717	387.203
2.4.3.	Nuomos pajamos		-	-
2.5.	Pelnas dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	5	6.597.183	6.913.001
2.6.	Pelnas dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		129.259	192.952
2.7.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių pelnas		-	-
2.8.	Kitas grynujų aktyvų vertės padidėjimas		-	-
	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ PADIDĖJO IŠ VISO		8.736.860	7.795.885
3.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖS SUMAŽĖJIMAS		-	-
3.1.	Išmokos fondo dalyviams	2	1.627.361	1.462.134
3.2.	Išmokos kitiems fondams	2	136.514	172.525
3.3.	Nuostoliai dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	5	6.512.376	6.743.266
3.4.	Nuostoliai dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		153.075	191.088
3.5.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių nuostoliai		-	-
3.6.	Valdymo sąnaudos:	19	215.385	284.876
3.6.1.	Atlyginimas valdymo jmonei	19	146.625	218.677
3.6.2.	Atlyginimas depozitoriumui	19	15.033	24.342
3.6.3.	Atlyginimas tarpininkams	8,19	33.611	27.825
3.6.4.	Audito sąnaudos	19	3.364	4.840
3.6.5.	Palūkanų sąnaudos		-	-
3.6.6.	Kitos sąnaudos	19	16.752	9.192
3.7.	Kitas grynujų aktyvų vertės sumažėjimas		-	-
3.8.	Sąnaudų kompensavimas (-)		-	-
	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ SUMAŽĖJO IŠ VISO		8.644.711	8.853.889
4.	Grynujų aktyvų vertės pokytis		92.149	(1.058.004)
5.	Pelno paskirstymas		-	-
6.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE	1	10.186.303	10.094.154

Aiškinamasis raštas yra neatskiriamas finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius

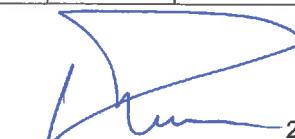
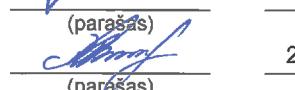
Darius Šulnis

2017 m. balandžio 21 d.

Fondų apskaitos vadovė

Aušra Montvydaitė

2017 m. balandžio 21 d.

(parasas)

(parasas)

INVL BESIVYSTANČIOS EUROPOS BE RUSIJOS TOP 20 SUBFONDO 2016 METŪ ATASKAITA

UAB „INVL ASSET MANAGEMENT“

126263073, Gynėjų g. 14, Vilnius

INVL besivystančios Europos be Rusijos TOP 20 subfondas

2016 metų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

23.3.1. Bendroji dalis:

Duomenys apie kolektyvinio investavimo subjektą

Pavadinimas	INVL besivystančios Europos be Rusijos TOP 20 subfondas
Tipas, teisinė forma	Atviro tipo specialusis investavimo į perleidžiamuosius vertybinius popierius investiciniis fondas, neturintis juridinio asmens teisių
VPK (dabar – Lietuvos bankas) pritarimo kolektyvinio investavimo subjekto sudarymo dokumentams data	2010 m. spalio 29 d.
Veiklos laikas	Neribotas
Vieta	Vilnius

Duomenys apie valdymo įmonę

Pavadinimas	UAB „INVL Asset Management“
Įmonės kodas	126263073
Buveinė (adresas)	Gynėjų g. 14, LT-01109 Vilnius
Registros, kuriami kaupiami ir saugomi duomenys apie įmonę	Valstybės įmonės Registru centro Vilniaus filialas
Telefono numeris	8 700 55 959
Fakso numeris	8 5 279 06 02
Ei. pašto adresas	info@invl.com
Interneto svetainės adresas	www.invl.com
Veiklos licencijos numeris	VJK-005
Kolektyvinio investavimo subjekto valdytojas, kiti asmenys priimantys investicinius sprendimus	Vytautas Plunksnis – Investicinio komiteto narys; Vaidotas Rūkas – Investicijų valdymo departamento direktorius.

Duomenys apie depozitoriumą

Pavadinimas	AB SEB bankas
Įmonės kodas	112021238
Buveinė (adresas)	Gedimino pr. 12, LT-01103 Vilnius
Telefono numeris	(8~5) 268 28 00
Fakso numeris	(8~5) 268 23 33

Duomenys apie audito įmonę, atlikusią metinių finansinių ataskaitų auditą

Pavadinimas	UAB „PricewaterhouseCoopers“
Įmonės kodas	111473315
Buveinė (adresas)	J. Jasinskio 16B, LT-03163 Vilnius
Telefono numeris	(8~5) 239 2300

Listingavimas

Subfondas nuo 2013 m. rugsėjo mėnesio yra listingojamas OMX biržoje.

Ataskaitinis laikotarpis

Nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d.

23.3.2. Apskaitos politika:

Teisės aktai, kuriais vadovaujanties parengtos finansinės ataskaitos

UAB „INVL Asset Management“ valdydama subfondo turą, vedama apskaitą bei rengdama Subfondo finansines ataskaitas, vadovaujasi verslo apskaitos standartais (VAS), Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymu ir kitais teisės aktais.

Subfondo finansiniai metai yra kalendoriniai metai. Subfondo finansinės ataskaitos sudaromos per keturis mėnesius pasibaigus finansiniams metams. Fondo apskaita tvarkoma eurais, o šiose finansinėse ataskaitose visos sumos pateiktos eurais.

Šiose finansinėse ataskaitose pateikiami suminiai skaičiai dėl apvalinimo gali nesutapti su juos sudarančiu skaičiu suma.

Investavimo politika ir investicijų portfelio struktūra

INVL besivystančios Europos be RusijosTOP20 subfondo investicijos koncentruotai paskirstomos tarp 15–25 besivystančios Europos (be Rusijos) regione veikiančių bendrovių akcijų. Investuojant prisiimama didelė svyrapimų rizika ir siekiama maksimalios investicijų į akcijas grąžos.

Subfondo lėšos investuojamos Vidurio ir Rytų Europos regione. Subfondo investicijos néra apribotos tam tikroje pramonės šakoje. Subfondas gali investuoti į įvairaus laikotarpio ir kredito reitingo obligacijas.

Situacijai rinkoje negalint pasiūlyti geresių investavimo galimybių, iki 100 proc. subfondo lėšų gali būti investuojamos į indėlius, pinigų rinkos priemones ir į suderintuosius kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis - pinigų rinkos priemonės arba obligacijos ir kitų formų ne nuosavybės vertybinių popieriai. Subfondo lėšos gali būti investuojamos į išvestines finansines priemones, jei jos naudojamos rizikai valyti.

Tikimybė, kad portfelio sudėtis ar portfelio valdymo metodai gali sukelti didelius subfondo grynujų aktyvų vertės svyrapimus, yra maža.

Finansinės rizikos valdymo politika

Subfondo lėšos investuojamos į žemiau išvardintas finansines priemones, laikantis apibrėžtų subfondo tikslų ir investavimo politikos:

- akcijas, depozitorumo pakvitavimus dėl akcijų ir į suderintuosius kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis – akcijos, depozitorumo pakvitavimai dėl akcijų;
- obligacijas ir kitų formų ne nuosavybės vertybinius popierius bei į suderintuosius kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis – obligacijos ir kitų formų ne nuosavybės vertybinių popieriai;
- kitus vertybinius popierius, suteikiančius teisę įsigyti ar perleisti perleidžiamuosius vertybinius popierius arba lemiančius piniginius atsiskaitymus, nustatomus atsižvelgiant į perleidžiamuosius vertybinius popierius, valiutas, palūkanų normas, pajamingumą, biržos prekes arba kitus indeksus ar priemones;
- kitus suderintuosius kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis – perleidžiamieji vertybinių popieriai, žaliavos, biržos prekės, valiutas, palūkanų normos, pajamingumai, kiti indeksai;
- specialiuosius kolektyvinio investavimo subjektus (alternatyvaus investavimo, privataus kapitalo, nekilnoamojo turto) ir kolektyvinio investavimo subjektus, kurių nereglamentuoja Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymas (investuojantys tiesiogiai į biržos prekes, žaliavas, valiutas ir kt.);
- pinigų rinkos priemones ir į suderintuosius kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis - pinigų rinkos priemonės;
- indėlius kredito įstaigose;
- išvestines finansines priemones, kurios yra susietos su aukščiau nurodytomis finansinėmis priemonėmis, finansiniais indeksais, palūkanų normomis, valiutomis ar valiutos kursais, jei jos naudojamos rizikai valyti.

Subfondo investicijų portfelį sudėtis turi atitiki Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatyme numatytaus investicijų portfelio diversifikavimo reikalavimus ir investavimo apribojimus.

23.3.2. Apskaitos politika (tėsinys)

Subfondo finansinė rizika valdoma išskaidant (diversifikuojant) investicijų portfelį pagal subfondo taisyklos numatytus diversifikavimo principus.

Investicinio komitetas, priimdamas sprendimus dėl Subfondo investicijų portfelio sudėties, privalo atsižvelgti į esamą portfelio rizikingumą, taip pat į priimamą investicinių sprendimų poveikį bendram portfelio rizikingumui. Subfondo portfelio rizika įvertinama periodiškai ir pateikiama investicinio komiteto posėdžiu ne rečiau kaip vieną kartą per kalendorinių metų ketvirtę.

Subfondo investicijų portfelio rizika įvertinama atsižvelgiant į portfelį sudarančių VP:

- emitento kredito reitingą;
- kainos jautrumą palūkanų normų pokyčiams;
- nominalo viliutų istorinius ir prognozuojamus kainų svyravimus;
- trukmę;
- pajamingumą;
- VP svorį investicijų portfelyje;
- likvidumą.

I monių, priklausančių grupei, kuri turi sudaryti konsoliduotą finansinę atskaitomybę, išleistus perleidžiamuosius vertybinius popierius ir pinigų rinkos priemones gali būti investuota ne daugiau kaip 20 procentų subfondo GA.

Subfondui kartu su Valdymo įmone ir kitais Valdymo įmonės valdomais suderintaisiais kolektyvinio investavimo subjektais priklausančios kurio nors emitento akcijos negali sutekti daugiau kaip 1/10 visų balsavimo teisių emitento visuotiniame akcininkų susirinkime.

Subfondas gali įsigyti ne daugiau kaip:

- 10 procentų visų balso teisių nesuteikiančių emitento akcijų;
- 10 procentų visų emitento obligacijų ir kitų formų ne nuosavybės vertybinių popieriu;
- 25 procentus kito kolektyvinio investavimo subjekto investicinių vienetų arba akcijų;
- 10 procentų vieno emitento išleistų pinigų rinkos priemonių.

Valdymo įmonė ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus peržiūri investavimo strategiją, o prireikus ją keičia.

Turto ir įsipareigojimų padidėjimo bei sumažėjimo pripažinimo principai

Skaiciuojant grynujų aktyvų (GA) vertę, yra apskaičiuojama:

- turto vertę;
- įsipareigojimų vertę;
- turto ir įsipareigojimų verčių skirtumas atspindi GA vertę.

Turto ir įsipareigojimų skaičiavimas yra grindžiamas jų tikraja verte, kuri atspindi GA vertę, už kurią labiausiai tikėtina šiuos aktyvus parduoti.

Finansinis turtas apskaitoje registruojamas tada, kai Subfondas gauna arba pagal vykdomą sutartį įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turą. Planuojami sandoriai, gautos garantijos ir laidavimai Subfondo turtu nepripažįstami, kol jie neatitinka finansinio turto apibrėžimo.

Finansinių priemonių sandoriai įtraukiami į GA vertę dienos, kai sandoris sudaromas, išskyrus:

- kada sandorio sudarymo dieną nėra galimybės nustatyti sandorio įtraukimo į GA vertę reikiamų detalių, tokii kaip finansinės priemonės kiekis arba kaina, tuomet sandoriai įtraukiomi gavus patvirtinimą apie įvykdytą sandorį;
- dėl kitų svarbių priežasčių finansiniai priemonių sandoriai gali būti įtraukiami į GA vertę atsiskaitymo dieną.

Finansiniai įsipareigojimai apskaitoje registruojami tik tada, kai Subfondas prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu finansiniu turtu. Planuojami sandoriai, suteiktos garantijos ir laidavimai, kurių dar nereikia vykdyti, Subfondo finansiniai įsipareigojimai nepripažįstami, kol jie neatitinka finansinio įsipareigojimo apibrėžimo.

Įsipareigojimai skaičiuojami pagal verslo apskaitos standartų reikalavimus. Įsipareigojimai (ar jų dalis) turi būti nurašomi tik tada, kai jie išnyksta, t. y. kai sutartyje nurodyti įsipareigojimai įvykdomi, anuliuojami ar nustoja galioti.

Skaičiuojant GA vertę, operacijos, kurių buvimas ir atlikimas ar rezultatų įforminimas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka susijęs su užsienio valiuta, apskaitoje perskaičiuojamos į eurus pagal Europos centrinio banko paskelbtą orientacinį euro ir užsienio valiutos santykį, o tais atvejais, kai orientacinio euro ir užsienio valiutos santykio Europos centrinis bankas neskelbia, – pagal Lietuvos banko skelbiamą orientacinį euro ir užsienio valiutos santykį, jeigu kiti teisės aktai nenustato kitaip.

23.3.2. Apskaitos politika (tęsinys)

Atskaitymu kaupimo bendrovei ir depozitoriumui taisyklos

Atlyginimas Valdymo įmonei už Subfondo valdymą mokamas iš Subfondo lėšų.

Atlyginimą Valdymo įmonei sudaro:

- sėkmės mokesčis – ne didesnis kaip 15 (penkiolika) procentų nuo Subfondo GA vertės augimo;
- turto valdymo mokesčis – ne didesnis kaip 1,5 (vienas ir penkios dešimtosios) procentas nuo Subfondo vidutinės metinės GA vertės.

I atlyginimą Valdymo įmonei nėra įskaičiuotas Valdymo įmonės imamas atlyginimas už Subfondo vienetų platinimą ir keitimą (keitimo mokesčis taikomas keičiant vieno subfondo vienetus į kito subfondo vienetus):

Subfondo investicinio vieneto pardavimo kaina yra lygi Subfondo vieneto vertės ir ne didesnio kaip 2 (dviejų) procentų užmokesčio platinimo išlaidoms padengti sumai.

Subfondo investicinio vieneto keitimo kaina yra lygi Subfondo vieneto vertės ir ne didesnio kaip 0,25 procentų užmokesčio keitimo išlaidoms padengti sumai.

Platinimo / keitimo mokesčius, kurie yra įtraukti į Subfondo vieneto pardavimo / keitimo kainą, už įsigijamus Subfondo vienetus moka Dalyvis pagal subfondo vienetu pirkimo – pardavimo sutartį.

Platinimo ir keitimo mokesčiai į GA vertės skaičiavimus nėra įtraukti.

Atlyginimas Valdymo įmonei skaičiuojamas kaupimo principu kiekvieną darbo dieną nuo Subfondo GA vertės bei Subfondo vieneto vertės prieaugio tą dieną, laikantis vienalaikiškumo principo.

Sėkmės mokesčio skaičiavimo periodas yra nuo kiekvienų kalendorinių metų sausio 1 d. iki tų pačių kalendorinių metų gruodžio 31 d. Sėkmės mokesčis skaičiuojamas remiantis Aukščiausios pasiektos ribos principu (angl. High water mark). Sėkmės mokesčis yra apskaitomas kiekvieną darbo dieną nuskaičiuojant iš Fondo vieneto vertės dienos prieaugio sėkmės mokesčio dydį, nustatytą Fondo dokumentuose. Taikant Aukščiausios pasiektos ribos principą, sėkmės mokesčis yra nuskaičiuojamas iš Fondo vieneto vertės dienos prieaugio tik tuo atveju, jei vieneto vertė yra didesnė už visas kada nors anksčiau buvusias Fondo vieneto vertes.

Pasibaigus kalendoriniams metams, atlyginimo už valdymą dydis yra tikslinamas. Per kalendorinius metus susidarę permokėjimai per 30 (trysdešimt) kalendorinių dienų nuo finansinių metų pabaigos gražinami Subfondui, o susitarę įsiskolinimai turi būti per 30 (trysdešimt) kalendorinių dienų nuo finansinių metų pabaigos sumokėti Valdymo įmonei.

Valdymo įmonės gražintų Subfondui permokėjimų suma yra didinama Subfondo GA vertė.

Atlyginimas Depozitoriumui už Depozitoriumo pagal sutartį suteiktas paslaugas mokamas iš Subfondo lėšų ir negali viršyti 0,5 (penkių dešimtuju) procento nuo vidutinės metinės Subfondo GA vertės.

Atlyginimą Depozitoriumui sudaro mokesčis už:

- depozitoriumo paslaugas, skaičiuojamas kaupimo principu kiekvieną dieną nuo Subfondo GA vertės. Skaičiuojant atlyginimą laikoma, kad metuose yra faktinis darbo dienų skaičius;
- subfondo turto saugojimą, skaičiuojamas kaupimo principu kiekvieną dieną nuo vertybinių popierių vertės, atsižvelgiant į jų saugojimo šalį. Skaičiuojant atlyginimą laikoma, kad metuose yra faktinis darbo dienų skaičius;
- judėjimą finansinių priemonių sąskaitose, kuris yra skaičiuojamas kiekvieną darbo dieną, kai buvo vykdomas operacijos finansinių priemonių sąskaitose.

Pasibaigus kalendoriniams metams, atlyginimo už turto saugojimą dydis yra tikslinamas. Per kalendorinius metus susitarę permokėjimai už turto saugojimą per 30 (trysdešimt) kalendorinių dienų nuo finansinių metų pabaigos gražinami Subfondui, o susitarę Subfondo įsiskolinimai turi būti per 30 (trysdešimt) kalendorinių nuo finansinių metų pabaigos dienų sumokėti Depozitoriumui.

Depozitoriumo gražintų Subfondui permokėjimų suma yra didinama Subfondo GA vertė.

23.3.2. Apskaitos politika (tęsinys)

Investicijų jvertinimo metodai, investicijų pervertinimo periodiškumas¹

Priemonių, kuriomis prekiaujama Baltijos šalių reguliuojamose rinkose (NASDAQ OMX Vilnius, NASDAQ OMX Riga, NASDAQ OMX Tallin) bei priemonių, kuriomis prekiaujama šiame punkte nenurodytose reguliuojamose rinkose tikroji vertė nustatoma pagal uždarymo kainą, išskyrus atvejus, kai:

- priemonės yra kotiruojamos keliose reguliuojamose rinkose; tuo atveju jų tikrajai vertei nustatyti naudojama tos reguliuojamos rinkos, kurioje prekyba šiomis priemonėmis pasižymi didesniu likvidumu, reguliarumu ir dažnumu, duomenys;
- jei pagal pateiktus kriterijus neįmanoma pagrįstai pasirinkti rinkos, kurios duomenimis remiantis, turi būti nustatoma priemonės tikroji vertė; tuo atveju jai nustatyti naudojama reguliuojamos rinkos, kurioje yra priemonės emitento buveinė, duomenys;
- per paskutinią prekybos sesiją priemonė nebuvo kotiruojama; tuo atveju tikrosios vertės nustatymui naudojama paskutinė žinoma, tačiau ne daugiau kaip prieš 30 kalendorinių dienų buvusi vidutinė rinkos kaina arba uždarymo kaina, jei nuo paskutinės prekybos dienos neįvyko įvykių, dėl kurių dabartinė rinkos kaina yra reikšmingai mažesnė ar didesnė nei paskutinė žinoma;
- priemonė nebuvo kotiruojama daugiau kaip 30 kalendorinių dienų iki vertinimo dienos arba buvo kotiruojama rečiau nei nustatyta Valdymo įmonės subfondų grynuų aktyvų vertės skaičiavimo procedūrose; tuo atveju jos vertė nustatoma taip, kaip priemonių, kuriomis reguliuojamose rinkose neprekiaujama, vertė.

Priemonės, kuriomis reguliuojamose rinkose neprekiaujama, vertinamos tokia tvarka:

Nuosavybės VP:

- pagal nepriklausomo verslo vertintojo, turinčio teisę verstis tokia veikla, jvertinimą, jei nuo vertinimo praėjo ne daugiau kaip vieneri metai ir jei po jvertinimo neįvyko įvykių, dėl kurių dabartinė rinkos kaina yra reikšmingai mažesnė ar didesnė nei nustatyta vertintojo;
- jei néra atlikta aukščiau numatyto vertinimo ar netenkinamos aukščiau pateikto punkto sąlygos, vertinama atsižvelgiant į panašios bendrovės pelno (prieš apmokestinimą), tenkančio vienai akcijai (naudojant vidutinį svertinį paprastųjų akcijų skaičių, buvusį apyvartoje tam tikrą periodą), santykį, padaugintą iš vertinamas bendrovės pelno, tenkančio vienai akcijai;
- jei dėl tam tikrų priežasčių negalima pasinaudoti aukščiau pateiktais metodais, vertinama pagal tiketiną pardavimo kainą, nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį, nurodytą Valdymo įmonės fondų grynuų aktyvų vertės vertinimo procedūrose, kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas;

Ne nuosavybės VP ir pinigų rinkos priemonės vertinamos pagal Lietuvos banko priimtą GA vertės skaičiavimo metodiką arba, jei tai pa gaunamas tikslėlis šių priemonių vertinimas, ne nuosavybės VP vertinami šiais būdais:

- Lietuvos Respublikos VP pelningumas nustatomas pagal ne mažiau kaip trijų pirminių dilerių (pvz., AB SEB bankas, AB DNB bankas, „Swedbank“ AB) siūlomų konkrečios emisijos tos dienos geriausios pirkimo (mažiausia BID) ir pardavimo (didžiausia ASK) pelningumų vidurkį;
- užsienio VP bei nekotiruojamų VP tikroji vertė nustatoma naudojantis vienu iš keleto būdų:
- naudojantis Bloomberg, Reuters ar kitų tarptautinių naujienų agentūrų, informacijos šaltinių teikiamais pelningumais ir (arba) kainomis;
- atsižvelgiant į analogiškos trukmės, reitingo ir panašių išleidimo sąlygų VP vertę;
- pagal tiketiną pardavimo kainą, numatyta vadovaujantis atitinkamoms priemonės vertinimo tvarka, nustatyta Valdymo įmonės fondų grynuų aktyvų vertės skaičiavimo procedūrose;
- jei neįmanoma jvertinti VP kainos ankstesniais būdais - jvertinti VP vertę sukauptų palūkanų metodu (amortizuojant VP vertę).

Konkrečios Finansinės priemonės vertinimo oficialų šaltinių Valdymo įmonė iš anksto suderina su Depozitoriumu, sutartyje su Depozitoriumu numatytu būdu.

Išvestinės finansinės priemonės vertė nustatoma pagal paskutinę analogiško anksčiau sudaryto sandorio rinkos vertę, jei per laikotarpį nuo sandorio sudarymo dienos iki vertinimo dienos nebuvo didelio ekonominė aplinkybių pasikeitimų. Jei minėta sąlyga netenkinama – vertinama pagal tiketiną pardavimo kainą, nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį (nurodytą Valdymo įmonės fondų grynuų aktyvų vertės skaičiavimo procedūrose), kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas;

Kolektyvinio investavimo subjektų vienetai (akcijos) vertinami pagal paskutinę viešai paskelbtą išpirkimo kainą;

Terminuoti indėliai bankuose vertinami pagal amortizuotos savikainos vertę;

Grynieji pinigai ir lėšos kredito įstaigose vertinami pagal nominalią vertę;

¹ Iki 2015.10.14 priemonių, kuriomis prekiaujama Baltijos šalių reguliuojamose rinkose tikroji vertė nustatoma pagal vidutinę kainą

23.3.2. Apskaitos politika (tėsinys)

Pinigų rinkos priemonės, kurių išpirkimo terminas arba iki jo likęs laikas ne ilgesnis kaip 397 dienos arba kurių pajamingesumas reguliarai tikslinamas pagal pinigų rinkos sąlygas ne rečiau kaip kartą per 397 dienas, arba kurių rizika, įskaitant kredito ir palūkanų normos rizikas, yra labai panaši į riziką finansinių priemonių, kurių išpirkimo terminas ir pajamingesumas atitinka anksciau nurodytus požymius, gali būti vertinamos amortizuotos savikainos metodu.

Kitas turtas vertinamas pagal labiausiai tikėtiną pardavimo kainą, nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį (nurodytą Valdymo įmonės fondų grynujų aktyvų vertės skaičiavimo procedūrose), kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas.

Visos investicijos vertinamos kiekvieną darbo dieną.

Investicinio vieneto vertės nustatymo taisyklės

Pradinė subfondo vieneto vertė, kuri galiojo iki pirmojo GA vertės skaičiavimo, buvo 28,9620 Eur.

Einamosios dienos subfondo GA vertė yra apskaičiuojama iki kitos dienos 12.00 valandos.

Subfondo vieneto vertė nustatoma padalijus subfondo GA vertę, nustatytą skaičiavimo dieną, iš visų apyvartoje esančių subfondo vienetų skaičiaus. Bendra visų subfondo vienetų vertė visada yra lygi to subfondo GA vertei. Subfondo vieneto vertė skaičiuojama keturių skaičių po kablelio tikslumu ir apvalinama pagal matematines apvalinimo taisykles.

Subfondo vieneto vertė yra paskelbiama ne vėliau kaip iki kitos dienos po GA skaičiavimo 12.00 val. tinklalapyje www.invl.com.

Pinigai ir terminuotieji indėliai:

Pinigų straipsnyje parodoma pinigų kredito istaigu sąskaitose, vienos nakties indėlių, taip pat neterminuotujų indėlių su teise bet kuriuo metu pareikalauti viso indėlio ar jo dalies išmokėjimo neprarandant sukauptų palūkanų (indėlių iki pareikalavimo), suma.

Terminuotujų indėlių straipsnyje parodoma indėlio, kurio sutartyje nustatytas konkretus indėlio grąžinimo terminas, pinigų suma, įskaitant indėlius iki trijų mėnesių, kurios negalima paimiti iš kredito istaigos sąskaitos neprarandant sukauptų palūkanų. Terminuotieji indėliai parodomi kartu su sukauptomis palūkanomis.

Gautinos ir mokėtinos sumos:

Gautinos sumos – negautos investicijų pardavimo sandorių sumos, garantinių įmokų, kitos pagal sutartis užregistruotos gautinos sumos. Taip pat šiame straipsnyje parodomos ir iš valdymo įmonės gautinos sumos, kurias gavus mažinamos subfondo taisyklėse nenumatytos arba nustatytas ribas viršijančios ataskaitinio laikotarpio sąnaudos.

Mokėtinos sumos – kitiems subfondams, į kuriuos pereina dalyviai, subfondo dalyviams ar jų paveldėtojams nepervestos sumos, platintojams nepervestos mokesčių sumos, pagal paslaugų sutartį mokėtinos sumos, kitur neparodytos mokėtinos ir gautinos sumos.

Po ataskaitinio laikotarpio

Pabaigos reikšmingi įvykiai nurodyti 14 pastabojे.

INVL BESIVYSTANČIOS EUROPOS BE RUSIJOS TOP 20 SUBFONDO
2016 METŪ ATASKAITA

23.3.3. Aiškinamojo rašto pastabos:

1 pastaba. Gryneji aktyvai, investiciniai vienetai ir vertė

	Ataskaitinio laikotarpio pradžioje (2016-01-01)	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (2016-12-31)	Prieš metus (2015-12-31)	Prieš dvejus metus (2014-12-31)
Grynujų aktyvų vertė, Eur	10.094.154	10.186.303	10.094.154	11.152.158
Investicinio vieneto vertė, Eur	28,7218	29,1978	28,7218	28,1405
Investicinių vienetų, esančių apyvartoje, skaičius	351.445,379801	348.872,587901	351.445,379801	396.302,611394

2 pastaba. Per ataskaitinį laikotarpį išplatintų ir išpirktų investicinių vienetų skaičius ir vertė

	Ataskaitinis laikotarpis		Praėję finansiniai metai	
	Investicinių vienetų skaičius	Vertė, Eur	Investicinių vienetų skaičius	Vertė, Eur
Išplatinta (konvertuojant pinigines lėšas į investicinius vienetus) *	60.956,9415	1.672.435	10.154,7309	302.266
Išpirkta (konvertuojant investicinius vienetus į pinigines lėšas)	63.529,7334	1.763.875	55.011,9625	1.634.659
Skirtumas tarp išplatintų ir išpirktų investicinių vienetų (akcijų) skaičiaus ir vertės	(2.572,7919)	(91.440)	(44.857,2316)	(1.332.393)

* Išplatintų (konvertuojant pinigines lėšas į investicinius vienetus) vertė nesutampa su grynujų aktyvų pokyčių ataskaitoje nurodytomis dalvių įmokų sumomis (2.1. ir 2.2.), nes vertė šioje pastaboje pateikta be platinimo ir keitimo mokesčių (atskaitymai pateikti 19 pastaboje)

3. pastaba. Investicinių portfelio struktūra

2016 m.

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Dalis GA, %
Nuosavybės vertybinių popieriai, išraukti i Officialij ar jį atitinkančią prekybos sąrašą						
Olainfarm	LV	LV0000100501	42.954	309.717	365.539	3,59
Olympic Entertainment Group	EE	EE3100084021	242.796	487.260	432.177	4,24
Įš viso:	-	285.750		796.977	797.716	7,83
Nuosavybės vertybinių popieriai, išraukti i Papildomajį ar jį atitinkančią prekybos sąrašą						
Latvijas balzams	LV	LV0000100808	28.145	152.594	211.650	2,08
Įš viso:	-	-	28.145	152.594	211.650	2,08
Nuosavybės vertybinių popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose						
Fondul Proprietatea	RO	ROFPTAACNOR5	4.644.352	791.653	813.720	7,99
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	PL	PLPKO00000016	57.500	366.314	366.564	3,61
KRKAd d.d.	SI	SI0031102120	6.800	291.842	359.720	3,53
Adris Grupa DD (Preference)	HR	HRADRSPA0009	9.000	335.072	543.265	5,33
Transgaz SA Medias	RO	ROTGNATACNOR8	7.500	319.949	485.950	4,77
POWSZECHNY ZAKLAD UBEZPIECZE SA	PL	PLPZU00000011	52.000	492.316	391.228	3,84
Celebi Hava Servisi	TR	TRACLEB191M5	80.000	477.256	498.294	4,89
Warsaw Stock Exchange	PL	PLGPW00000017	52.745	607.159	477.132	4,68
Bank of Georgia Holdings PLC	GE	GB00B739CR16	11.000	360.446	384.807	3,78
Rainbow Tours	PL	PLRNBWT00031	54.031	322.603	324.375	3,18
Electrica SA	RO	ROELECACNOR5	173.000	492.643	501.748	4,93
Telefonija	RS	RSTLFNE22541	11.971	1.015.789	-	-
Raiffeisen Bank International AG	AT	AT0000606306	18.000	255.196	312.840	3,07
Wizz Air Holdings	JE	JE00BN574F90	40.000	913.337	839.859	8,24
WORK SERVICE SA	PL	PLWRKSR00019	165.312	453.251	381.999	3,75
Triselectrica	RO	ROTSELACNOR9	60.196	397.975	387.377	3,80
Lubelski Węgiel Bogdanka SA	PL	PLLWBGD00016	25.599	315.682	403.056	3,96
TBC BANK GROUP PLC	GE	GB00BYT18307	30.500	403.367	519.179	5,10
Vienna Insurance Group	AT	AT0000908504	22.000	358.577	468.600	4,60
Luka Koper	SL	SI0031101346	18.500	-	462.500	4,54
Įš viso:	-	-	5.540.006	8.970.427	8.922.213	87,59
Įš viso nuosavybės vertybinių popierių:		5.853.901		9.919.998	9.931.579	97,50

3 pastaba. Investicinių portfelio struktūra (teisinys)

Pavadinimas	Banko pavadinimas	Valiuta	Bendra rinkos vertė	Palykanty norma	Dalis GA, %
Pinigai					
AB SEB bankas	EUR		279.033	-	2,74
AB SEB bankas	TRY		326	-	-
Is viso pinigu:	-	279.359	-		2,74
 Pavadinimas					
Mokėtinis sumos	Už išsigytą turta mokėtinios sumos		(1.049)	Paskirtis	Dalis GA, %
Mokėtinis sumos	Valdymo įmonei ir depozitoriumiui mokėtinios sumos		(16.358)	-	(0,01)
Mokėtinis sumos	Už investicinių vienetų išpirkimą mokėtinios sumos		(2.340)	-	(0,16)
Mokėtinis sumos	Kitos mokėtinios sumos		(4.888)	-	(0,02)
Is viso:	-		(24.635)		(0,24)

Fondo investicinių portfelio atitinkka fondo investavimo strategija.
 Fondas investuoja į akcijas Naujosios Europos šalių be Rusijos (Baltijos šalys (Lietuva, Latvija, Estija), Lenkija, Čekijos Respublika, Vengrija, Slovenija, Kroatija, Bulgarija, Rumunija, Turkija, Ukraina ir ktos) vertybinių popierių rinkose.

Metų pabaigoje fondas daugiausiai buvo investavęs į finansų, energetikos, komunalinių patarnavimų sektorius Varšuvos, Vienos, Bokarešto bižose.

3. pastabą. Investicinių portfelio struktūra (teisinių)

2015 m.

Emittento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Dalis GA, %
Nuosavybės vertybiniai popieriai, iutraukti į Officialiųjų ar jų atitinkančių prekybos sąrašą						
Olainfarm	LV	LV00000100501	43.209	311.007	307.346	3,04
Olympic Entertainment Group	EE	EE31000084021	208.796	419.600	374.371	3,71
Is viso:	-	252.005	730.607		681.717	6,75
Nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose						
Turk Tuborg Bira	TR	TRATBORG91A4	288.407	314.920	620.532	6,15
Bank Pekao SA	PL	PLPEKA000016	14.600	595.951	494.127	4,9
Fondul Proprietatea	RO	ROFFPTAACNOR5	3.278.136	392.894	586.209	5,81
Telefonija	RS	RSTLFNE22541	11.971	1.015.789	-	0
Powszechna Kasa Oszczędności	PL	PLPKO0000016	106.500	850.992	686.473	6,8
Bank Polski S.A.	AT	AT00000652011	32.000	561.289	925.120	9,16
Erste Group Bank AG	SI	SI0031102120	7.800	333.842	508.560	5,04
KRKA d.d.	CZ	CZ0005112300	23.264	511.769	382.411	3,79
CEZ	HR	HRADRSPA0009	9.000	335.072	429.825	4,26
Adris Grupa DD (Preference)	RO	ROTGNTACNOR8	7.500	319.949	458.650	4,54
Transgaz SA Medias	PL	PLPZU0000011	62.000	595.578	497.462	4,93
POWSZECHNY ZAKLAD UBEZPIECZE SA	PT	PTJMT0AE0001	42.000	301.525	503.790	4,99
Jeronimo Martins	RO	ROCOTEACNOR7	12.300	136.984	209.091	2,07
Conpet SA	TR	TRAGARAN91N1	155.000	479.136	346.641	3,43
Turkiye Garanti Bankasi AS	TR	TRAEGSER91F0	362.834	499.726	454.725	4,5
EGE SERAMIK SANAYI	PL	PLGPW00000017	47.745	567.679	404.819	4,01
Warsaw Stock Exchange	GB	GB00B759CR16	16.500	439.733	425.697	4,22
Bank of Georgia Holdings PLC	RO	ROELECACNOR5	173.000	492.643	465.957	4,62
Electrica SA	AT	AT0000606306	35.000	507.665	476.175	4,72
Raiffeisen Bank International AG	PL	PLRNBWT00031	53.072	318.131	302.911	3,00
Rainbow Tours	-	-	4.738.629	9.571.267	9.179.175	90,94
Is viso:	-		4.990.634	10.301.874	9.860.892	97,69

3 pastaba. Investicijų portfelio struktūra. (teisiny)

Pinigai	Banko pavadinimas	Valiuota	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Dalis GA, %
AB SEB bankas	EUR	76.766	-	-	0,76
AB SEB bankas	RON	135.332	-	-	1,34
AB SEB bankas	PLN	40.399	-	-	0,40
Is viso pinigu:		252.497			2,50
<hr/>					
Pavadinimas	Trumpas apibūdinimas	Bendra vertė	Paskirtis	Dalis GA, %	
Mokėtinis sumos	Sukaupti, bėti nesumokėti mokesčiai valdymo įmonei ir depozitoriumui	(18.821)		(0,19)	
Mokėtinis sumos	Mokėtinis sumos tarpininkams	(414)		-	
Is viso:	-	(19.235)		(0,19)	

Fondo investicijų portfelis atitinka Subfondo investavimo strategiją. Subfondo lėšos investuojamos Vidurio ir Rytių Europos regione. Subfondo investicijos nėra apribotos tam tikroje pramonės satoje. Subfondas gali investuoti į vairaus laikotarpio ir kredito reitingų obligacijas. Fondo investicijų portfelio vertės pokyčiu didžiausia įtaka turejо finansinių priemonių rinkos kainos.

4 pastaba. Investicijų paskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijusPagal investavimo objektus

Investicijų pasiskirstymas	Rinkos vertė	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Dalis aktyvuose ataskaitinio laikotarpio pradžioje, %
Akcijos	9.931.579	97,5	9.860.892	97,69
Vyriausybų ne nuosavybės vertybiniai	-	-	-	-
Įmonių ne nuosavybės vertybiniai	-	-	-	-
Kolektyvinio investavimo priemonė	-	-	-	-
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-
Indėliai	-	-	-	-
Išvestinės finansinės priemonės	-	-	-	-
Pinigai kredito įstaigose	279.359	2,74	252.497	2,50
Kitos priemonės	-	-	-	-
Iš viso:	10.210.938	100,24	10.113.389	100,19

Pagal sektorius

Investicijų pasiskirstymas	Rinkos vertė	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Dalis aktyvuose ataskaitinio laikotarpio pradžioje, %
Sveikatos apsauga	725.259	7,12	815.906	8,08
Pasirenkamo vartojimo prekės ir paslaugos	756.551	7,43	677.282	6,71
Kasdienio vartojimo prekės ir paslaugos	754.915	7,41	1.554.147	15,40
Finansinės paslaugos	3.734.071	36,66	4.842.723	47,98
Pramoninės medžiagos	2.182.652	21,42	-	-
Komunalinės prekės ir paslaugos	1.375.075	13,50	1.307.018	12,95
Energetika	403.056	3,96	209.091	2,07
Medžiagų sektorius	-	-	454.725	4,50
Iš viso:	9.931.579	97,50	9.860.892	97,69

Pagal valiutas

Investicijų pasiskirstymas	Rinkos vertė	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Dalis aktyvuose ataskaitinio laikotarpio pradžioje, %
Eurai	2.892.058	28,39	3.172.127	31,42
Turkijos lyros	498.620	4,90	1.421.898	14,09
Lenkijos zlotai	2.344.354	23,01	2.426.192	24,03
Kroatijos kunos	543.265	5,33	429.825	4,26
Didžiosios Britanijos svarai sterlingai	1.743.845	17,12	425.697	4,22
Rumunijos léjos	2.188.796	21,49	1.855.239	18,38
Čekijos kronos	-	-	382.411	3,79
Iš viso:	10.210.938	100,24	10.113.389	100,19

INVL BESIVYSTANČIOS EUROPOS BE RUSIJOS TOP 20 SUBFONDO 2016 METŪ ATASKAITA

4 pastaba. Investicijų pasiskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijus (tešiniai)

Pagal geografinę zoną

Investicijų pasiskirstymas	Rinkos vertė	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Dalis aktyvuose ataskaitinio laikotarpio pradžioje, %
Lietuva	279.359	2,74	252.497	2,50
Austrija	781.440	7,67	1.401.295	13,88
Latvija	577.189	5,67	307.346	3,04
Kroatija	543.265	5,33	429.825	4,26
Lenkija	2.344.354	23,01	2.385.792	23,63
Rumunija	2.188.795	24,51	1.719.907	17,04
Slovénija	822.220	8,07	508.560	5,04
Turkija	498.294	4,89	1.421.898	14,09
Estija	432.177	4,24	374.371	3,71
Gruzija	903.986	8,87	-	-
Didžioji Britanija	839.859	8,24	425.697	4,22
Čekija	-	-	382.411	3,79
Portugalija	-	-	503.790	4,99
Iš viso:	10.210.938	100,24	10.113.389	100,19

Pagal emitentų tipą

Investicijų pasiskirstymas	Rinkos vertė	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Dalis aktyvuose ataskaitinio laikotarpio pradžioje, %
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	-	-	-	-
Kitų šalių vyriausybės	-	-	-	-
Lietuvos Respublikoje registruotos Įmonės	-	-	-	-
Ne Lietuvos Respublikoje registruotos Įmonės	9.931.579	97,50	9.860.892	97,69
Lietuvos Respublikoje registruoti Kolektyvinio investavimo subjektai	-	-	-	-
Ne Lietuvos Respublikoje registruoti Kolektyvinio investavimo subjektai	-	-	-	-
Kita	-	-	-	-
Iš viso:	9.931.579	97,50	9.860.892	97,69

INVL BESIVYSTANČIOS EUROPOS BE RUSIJOS TOP 20 SUBFONDO 2016 METU ATASKAITA

5 pastaba. Investicijų vertės pokytis

2016 m.

Grynujų aktyvų ataskaitos straipsniai	Pokytis					
	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Įsigyta	Parduota (išpirktą)	Vertės padidėjimas	Vertės sumažėjimas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-	-	-
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai ²	-	-	-	-	-	-
Vyriausybų ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	9.860.892	6.613.697	6.627.817	6.597.183	6.512.376	9.931.579
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	-	-	-	-	-	-
Išvestinės finansinės priemonės ¹	-	-	-	-	-	-
Įš viso	9.860.892	6.613.697	6.627.817	6.597.183	6.512.376	9.931.579

¹ Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė.

Įsigyta per laikotarpį – vertė lygi nuliui, kadangi išvestinės priemonės yra vertinamos tik kitą dieną po įsigijimo.

Parduota (išpirktą) per laikotarpį – parodomas pasibaigusiu sandorių realizuotas rezultatas.

² Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma ne nuosavybės vertybiinių popierių tikroji vertė metų pradžioje su sukauptomis palūkanomis.

Įsigyta per laikotarpį – įsigijimo vertė parodoma kartu su ankstesnio kliento sukauptomis palūkanomis įsigijimo dieną.

Parduota (išpirktą) per laikotarpį – parodoma pardavimo vertė, kuri susideda iš sukauptų palūkanų, įsigijimo savikainos bei realizuoto pelno ar nuostolio.

Vertės padidėjimas/sumažėjimas – parodomas sukauptos palūkanos ir perkainavimo rezultatas

2015 m.

Grynujų aktyvų ataskaitos straipsniai	Pokytis					
	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Įsigyta	Parduota (išpirktą)	Vertės padidėjimas	Vertės sumažėjimas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-	-	-
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai ²	-	-	-	-	-	-
Vyriausybų ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	10.468.159	3.967.846	4.744.848	6.913.001	6.743.266	9.860.892
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	-	-	-	-	-	-
Išvestinės finansinės priemonės ¹	-	-	-	-	-	-
Įš viso	10.468.159	3.967.846	4.744.848	6.913.001	6.743.266	9.860.892

¹ Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė.

Įsigyta per laikotarpį – vertė lygi nuliui, kadangi išvestinės priemonės yra vertinamos tik kitą dieną po įsigijimo.

Parduota (išpirktą) per laikotarpį – parodomas pasibaigusiu sandorių realizuotas rezultatas.

² Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma ne nuosavybės vertybiinių popierių tikroji vertė metų pradžioje su sukauptomis palūkanomis.

Įsigyta per laikotarpį – įsigijimo vertė parodoma kartu su ankstesnio kliento sukauptomis palūkanomis įsigijimo dieną.

Parduota (išpirktą) per laikotarpį – parodoma pardavimo vertė, kuri susideda iš sukauptų palūkanų, įsigijimo savikainos bei realizuoto pelno ar nuostolio.

Vertės padidėjimas/sumažėjimas – parodomas sukauptos palūkanos ir perkainavimo rezultatas

6 pastaba. Investicijų pardavimo rezultatai

Subjektas 2016 m. ir 2015 m. neturėjo finansinių priemonių pardavimo sandorių, kurie apskaitoje vertinami ne tikraja vertė.

7 pastaba. Išvestinės finansinės priemonės

Giliojančių sandorių su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis metų pabaigai subfondas neturėjo.

8 pastaba. Atlyginimo tarpininkams sąnaudos

Tarpininko pavadinimas	Suteiktų paslaugų aprašymas	Atlygis už paslaugas ataskaitiniu laikotarpiu, Eur	Atlygis už paslaugas praėjusiui ataskaitiniui laikotarpiu, Eur	Tarpininko ryšys su valdymo įmone
AB bankas „Finasta“ (dabar AB Šiaulių bankas)	Komisinis mokesčis už tarpininkavimą sudarant vertybinių popierių sandorius	-	12.161	Valdymo įmonės su tarpininku turi pasirašiusi tarpininkavimo sutartį *
AB Šiaulių bankas	Komisinis mokesčis už tarpininkavimą sudarant vertybinių popierių sandorius	23.797	7.281	Valdymo įmonės su tarpininku turi pasirašiusi tarpininkavimo sutartį.
AB SEB bankas	Komisinis mokesčis už tarpininkavimą sudarant vertybinių popierių sandorius	9.814	8.383	AB SEB bankas yra valdymo įmonės valdomo fondo depozitoriumas
Iš viso	-	33.611	27.825	-

* Valdymo įmonė su AB banku „Finasta“ buvo susijusi šalis iki 2015 m. birželio 30 d. AB bankas „Finasta“ 2015 m. gruodžio 21 d. buvo prijungtas prie AB Šiaulių bankas.

9 pastaba. Dalyviamas apskaičiuoti ir (ar) išmokėti dividendai ir kitos išmokos, kurias išmokėjus vienetu skaičius nesikeičia

Per ataskaitinį laikotarpi Subfondas klientams neišmokėjo ir neapskaitė mokėtinų dividendų.

10 pastaba. Pasiskolintos ir paskolintos lėšos

Per ataskaitinį laikotarpi ir jo pabaigoje subfondo reikmėms pasiskolintų lėšų nebuvo.

11 pastaba. Trečiosios šalies įsipareigojimai garantuoti subjekto pajamingumo dydį

Per ataskaitinį laikotarpi ir jo pabaigoje trečiosios šalies įsipareigojimai garantuoti subjekto pajamingumo dydį nebuvo.

12 pastaba. Sandorių su susijusiais asmenimis ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpių sumos

Sandoriai ir likučiai su valdymo įmone atskleisti 3 ir 19 pastabose.

13 pastaba. Reikšmingas apskaitiniu jvertinimu, jeigu tokiu nebuvo, pakeitimo poveikis ar pateiktos lyginamosios informacijos koregavimas dėl apskaitos politikos keitimo ar dėl klaidų

Subfondas per ataskaitinį laikotarpi nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d. vadovavosi ta pačia apskaitos politika kaip ankstesniais metais.

14 pastaba. Trumpas reikšmingų poataskaitinių įvykių, kurių neatskleidimas gali turėti reikšmingos įtakos įmonės finansinių ataskaitų vartotoju galimybei priimti sprendimus

Po ataskaitinio laikotarpio pabaigos reikšmingų poataskaitinių įvykių nebuvo.

15 pastaba. Po grynuju aktyvu skaičiavimo datos įvykę reikšmingi turto ir įsipareigojimų pokyčiai, neįtraukti į grynuju aktyvu vertę

Po ataskaitinio laikotarpio pabaigos reikšmingų turto ir įsipareigojimų pokyčių nebuvo.

16 pastaba. Kita reikšminga informacija apie kolektyvinio investavimo subjekto finansinę būklę, veiksniai ir aplinkybės, turėjė įtakos kolektyvinio investavimo subjekto turtui ar įsipareigojimams

Kitos reikšmingos informacijos apie Subfondo finansinę būklę nėra.

INVL BESIVYSTANČIOS EUROPOS BE RUSIJOS TOP 20 SUBFONDO 2016 METU ATASKAITA

17 pastaba. Finansinė rizika ir jos valdymo metodai.

Fondą įtakojančių riziku aprašymas

Fondas patiria šiuos rizikos veiksnius: palūkanų normos rizika, kredito rizika, infliacijos rizika, rinkos likvidumo rizika, valiutų kursų svyrapimo rizika, sandorio šalių ir atsiskaitymų rizika, politinė ir teisinė rizika, Fondo investavimo tikslų ir investavimo politikos rizika.

Likvidumo rizika

Fondo struktūroje 2016 metų pabaigoje nebuvo ženklių finansinių įsipareigojimų.

Likvidumo rizika yra valdoma ribojant finansinių įsipareigojimų dydį: įsipareigojimų suma vienai sandorio šaliai ar emitentui negali būti didesnė kaip 20 proc. grynuų aktyvų vertės.

Jautrumo analizė – akciju rinkos rizika

Fondo jautrumui rinkos rizikai įvertinti geriausia tinka beta rodiklis (skaičiuojamas naudojant fondo bei fondo palyginamojo indekso duomenis).

2016 m. pabaigoje fondo beta rodiklis sudarė 0,60 (skaičiuojant už 12 mén.). Tai reiškia, jog 1 proc. pokytis fondo palyginamajame indekse vidutiniškai salygojo 0,60 proc. fondo vertės pokytį.

Ši jautrumo analizė remiasi šiomis prielaidomis:

- jog istoriniai santykiai, galioję tarp fondo investicijų bei palyginamojo indekso, galios ir ateityje
- jog tarp fondo vertės bei palyginamojo indekso verčių laike yra tiesinis santykis.

18 pastaba. Investicijų graža ir investicijų gražos lyginamoji informacija:

18.1. Lyginamasis indeksas ir trumpas jo apibūdinimas:

Nuo 2010 m. spalio 29 d. fondas naudoja palyginamąjį indeksą CECE extended index EUR, kuris atspindi Centrines ir Rytų Europos įmonių akcijų kainų pokyčius.

18.2. Investicinio vieneto vertės pokyčio, investicijų portfelio metinės investicijų bendrosios ir grynosios gražos ir lyginamojo indekso pokyčio rodikliai (%):

	Ataskaitinio laikotarpiu	Prieš metus	Prieš 2 metus	Prieš 10 metų
Investicinio vieneto vertės pokytis ¹	1,66	2,07	(2,24)	-
Lyginamojo indekso reikšmės pokytis	5,46	(11,43)	(4,85)	-
Metinė bendroji investicijų gražą ³	3,68	4,05	0,05	-
Metinė grynoji investicijų gražą ²	2,14	2,29	(1,68)	-
Investicinio vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ⁴	12,71	10,88	10,79	-
Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis ⁵	18,14	17,01	13,98	-
Investicinio vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas ⁶	87,56	68,69	59,55	-
Indekso sekimo paklaida ⁷	9,93	10,10	10,31	-
Alfa rodiklis ⁸	(1,76)	10,97	(0,39)	-
Beta rodiklis ⁹	0,60	0,68	0,37	-

¹ Apskaičiuojant investicinio vieneto vertės pokytį, neatsižvelgiama į platinimo mokesčių.

² Metinė grynoji investicijų gražą - investicinių priemonių portfelio investicijų gražą, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama į fondo taikomus investicijų valdymo mokesčius ir prekybos išlaidas.

³ Metinė bendroji investicijų gražą - investicinių priemonių portfelio investicijų gražą, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama tik į prekybos išlaidas.

⁴ Investicinio vieneto (akcijos) vertės pokyčio standartinis nuokrypis – standartinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja vieneto vertės pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu.

⁵ Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis - statistinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja lyginamojo indekso pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu.

⁶ Investicinio vieneto ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas - rodiklis, kuris parodo vieneto verčių ir lyginamojo indekso reikšmių statistinę priklausomybę.

⁷ Indekso sekimo paklaida - rodiklis, kuris parodo, kiek vieneto vertės pokyčiai atitinka (arba sekā) lyginamojo indekso reikšmės pokyčius.

⁸ Alfa rodiklis - rodiklis, kuris parodo skirtumą tarp pensijų fondo ar kolektyvinio investavimo subjekto vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso pokyčio, esant palyginamam rizikos lygiui.

⁹ Beta rodiklis - rodiklis, kuris parodo, kiek pasikeičia pensijų fondo ar kolektyvinio investavimo subjekto vieneto vertė pasikeitus lyginamojo indekso reikšmei.

18 pastaba. Investicijų graža ir investicijų gražos lyginamoji informacija (teisinys)

18.3. Vidutinė investicijų graža, vidutinis investicinio vieneto vertės pokytis ir jo standartinis pokytis, taip pat vidutinis lyginamojo indekso pokytis (%):

	Per paskutiniuosius 3 metus	Per paskutiniuosius 5 metus	Per paskutiniuosius 10 metų	Nuo veiklos pradžios
Vidutinis investicinio vieneto vertės pokytis ¹	0,48	7,70	-	0,13
Vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis ²	(3,85)	0,29	-	(4,82)
Vidutinė bendroji investicijų graža ³	0,03	0,10	-	0,02
Vidutinė grynoji investicijų graža ⁴	0,01	0,08	-	-
Vidutinis investicinio vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ⁵	11,44	11,56	-	13,19

¹ Vidutinis investicinio vieneto vertės pokytis - tai geometrinis metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių vidurkis.

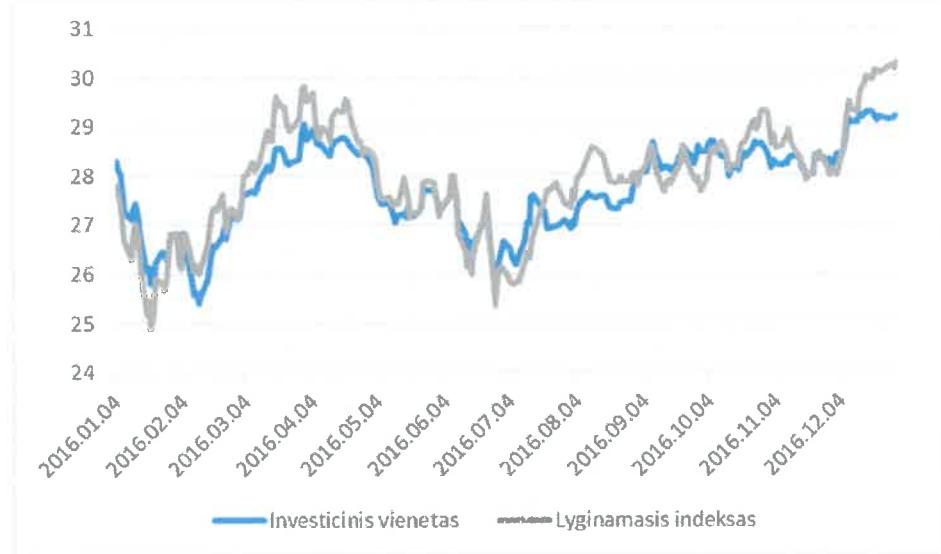
² Vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis - tai geometrinis metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių vidurkis.

³ Vidutinė bendroji investicijų graža - tai geometrinis metinių grynosių investicijų gražos pokyčių vidurkis.

⁴ Vidutinė bendroji investicijų graža - tai geometrinis metinių bendrosios investicijų gražos pokyčių vidurkis.

⁵ Vidutinis investicinio vieneto (akcijos) vertės pokyčio standartinis nuokrypis - tai metinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis už nurodytą laikotarpij.

Lyginamojo indekso ir investicinio vieneto vertės pokytis laikotarpiu nuo 2015-12-31 iki 2016-12-31

**INVL BESIVYSTANČIOS EUROPOS BE RUSIJOS TOP 20 SUBFONDO
2016 METŪ ATASKAITA**

19 pastaba. Išlaidų ir apyvartumo rodikliai:

2016 m.

	Atskaitymų dydis		Per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotų atskaitymų suma, Eur	% nuo ataskaitinio laikotarpio vidutinės grynujų aktyvų vertės
	Maksimalus, nustatytas steigimo dokumentuose	Ataskaitiniu laikotarpiu taikytas		
Už valdymą:				
<i>Nekintamas dydis</i>	Ne didesnis kaip 1,5 proc. nuo Subfondo vidutinės metinės GA vertės	Ne didesnis kaip 1,5 proc. nuo Subfondo vidutinės metinės GA vertės	146.359	1,49
<i>Sékmés mokesčis</i>	Ne didesnis kaip 15 proc. nuo Subfondo GA vertės augimo	Ne didesnis kaip 15 proc. nuo Subfondo GA vertės augimo	-	-
Depozitoriumui	Ne didesnis kaip 0,5 proc. nuo vidutinės metinės GA vertės	Ne didesnis kaip 0,5 proc. nuo vidutinės metinės GA vertės	15.033	0,15
Už sandorių sudarymą	Ne didesnis kaip 1 proc. nuo sudarytų sandorių vertės	Ne didesnis kaip 1 proc. nuo sudarytų sandorių vertės	33.611	0,34
Kitos veiklos išlaidos (platinimo mokesčis)	Ne didesnis kaip 5 procentai nuo subfondo vieneto vertės	2 proc. nuo subfondo vieneto vertės	139	-
Kitos veiklos išlaidos (keitimo mokesčis)	Ne didesnis kaip 0,25 proc. nuo keičiamų subfondo vienetu vertės	Ne didesnis kaip 0,25 proc. nuo keičiamų subfondo vienetu vertės	127	-
Už auditą	Atlyginimų auditu įmonei ir finansų įstaigoms už suteiktas paslaugas suma negali viršyti 1 proc. procento nuo vidutinės metinės Fondo GA vertės	Atlyginimų auditu įmonei ir finansų įstaigoms už suteiktas paslaugas suma negali viršyti 1proc. procento nuo vidutinės metinės Fondo GA vertės	3.364	0,03
Kitos veiklos išlaidos (už banko paslaugas)	Ne daugiau kaip 1 proc. nuo subfondo vidutinės metinės GA vertės	Ne daugiau kaip 1 proc. nuo subfondo vidutinės metinės GA vertės	93	-
Kitos veiklos išlaidos (atlyginimas bankui už dalyvių apskaitą)			1.898	0,02
Kitos veiklos išlaidos (mokesčiai rinkos formuotojui, kotiravimo išlaidos bei neperiodiniai mokesčiai)			14.761	0,15
Kitos veiklos išlaidos (teisinės išlaidos)	Ne daugiau kaip 1 proc. nuo Sudėtinio fondo vidutinės metinės GA vertės	Ne daugiau kaip 1 proc. nuo Sudėtinio fondo vidutinės metinės GA vertės	-	-
Išlaidų, iškaičiuojamų į BIK, suma				181.508
BIK % nuo GAV *				1,85
Visų išlaidų suma				215.385
PAR (%) **				99,76

* Bendrasis išlaidų koeficientas (BIK) – procentinis dydis, kuris rodo, kokia vidutinė subjekto grynujų aktyvų dalis skiriama jo valdymo išlaidoms padengti. Šios išlaidos tiesiogiai sumažina investuotojo investicijų gražą. Pažymėtina, kad, skaičiuojant BIK, į sandorių sudarymo, platinimo ir keitimo mokesčius išlaidas neatsižvelgiama.

** Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos kolektyvinio investavimo subjekto portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą. Subjektai, kurių PAR aukštas, turi daugiau sandorių sudarymo išlaidų.

INVL BESIVYSTANČIOS EUROPOS BE RUSIJOS TOP 20 SUBFONDO
2016 METŪ ATASKAITA

2015 m.

Atskaitymai	Atskaitymų dydis		Per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotų atskaitymų suma, Eur	% nuo ataskaitinio laikotarpio vidutinės grynujų aktyvų vertės
	Maksimalus, nustatytas sudarymo dokumentuose	Ataskaitiniu laikotarpiu taikytas		
Už valdymą:				
<i>Nekintamas dydis</i>	1,5 proc. nuo subfondo vidutinės metinės GA vertės	1,5 proc. nuo subfondo vidutinės metinės GA vertės	164.366	1,49
<i>Sékmés mokestis</i>	15 proc. nuo subfondo GA vertės augimo	15 proc. nuo subfondo GA vertės augimo	53.847	0,49
Depozitoriumui	Ne didesnis kaip 0,5 proc. nuo vidutinės metinės GA vertės	Ne didesnis kaip 0,5 proc. nuo vidutinės metinės GA vertės	24.342	0,22
Už sandorių sudarymą	Ne didesnis kaip 1 proc. nuo sudarytų sandorių vertės	Ne didesnis kaip 1 proc. nuo sudarytų sandorių vertės	27.825	0,25
Kitos veiklos išlaidos (platinimo mokestis)	2 proc. nuo subfondo vieneto vertės	2 proc. nuo subfondo vieneto vertės	349	-
Kitos veiklos išlaidos (keitimo mokestis)	0,25 proc. nuo keičiamų subfondo vienetų vertės	0,25 proc. nuo keičiamų subfondo vienetų vertės	115	-
Už auditą			4.840	0,04
Kitos veiklos išlaidos (trečiųjų šalių mokesčiai dėl Depozitoriumo paslaugų teikimo pasinaudojant kitų finansų įstaigų paslaugomis)	Atlyginimų auditu įmonei ir finansų įstaigoms už suteiktas paslaugas suma negali viršyti 1 proc. procento nuo vidutinės metinės Fondo GA vertės	Atlyginimų auditu įmonei ir finansų įstaigoms už suteiktas paslaugas suma negali viršyti 1proc. procento nuo vidutinės metinės Fondo GA vertės	53	-
Kitos veiklos išlaidos (už banko paslaugas)	Ne daugiau kaip 1 proc. nuo subfondo vidutinės metinės GA vertės	Ne daugiau kaip 1 proc. nuo subfondo vidutinės metinės GA vertės	38	-
Kitos veiklos išlaidos (atlyginimas bankui už dalyvių apskaitą)			2.293	0,02
Kitos veiklos išlaidos (mokesčiai rinkos formuotojui, kotiravimo išlaidos bei neperiodiniai mokesčiai)			6.808	0,06
Kitos veiklos išlaidos (teisinės išlaidos)	Ne daugiau kaip 1 proc. nuo Sudėtinio fondo vidutinės metinės GA vertės	Ne daugiau kaip 1 proc. nuo Sudėtinio fondo vidutinės metinės GA vertės	-	-
Išlaidų, iškaičiuojamų į BIK, suma			256.587	
BIK % nuo GAV *			2,33	
Visų išlaidų suma			284.876	
PAR (%) **			61,41	

* Bendrasis išlaidų koeficientas (BIK) – procentinis dydis, kuris rodo, kokia vidutinė subjekto grynujų aktyvų dalis skiriama jo valdymo išlaidoms padengti. Šios išlaidos tiesiogiai sumažina investuotojo investicijų gražą. Pažymétina, kad, skaičiuojant BIK, į sandorių sudarymo, platinimo ir keitimo mokesčius išlaidas neatsižvelgiama.

** Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos kolektivinio investavimo subjekto portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą. Subjektai, kurių PAR aukštas, turi daugiau sandorių sudarymo išlaidų.

20 pastaba. Pinigų srautai:

	Pinigų srautų pavadinimas	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
I.	Pagrindinės veiklos pinigų srautai		
I.1.	Ataskaitinio laikotarpio pinigų įplaukos	6.975.732	5.144.052
I.1.1.	Gauti pinigai už parduotą finansinį ir investicinį turą	6.627.817	4.744.848
I.1.2.	Gautos palūkanos	-	-
I.1.3.	Gauti dividendai	347.915	399.204
I.1.4.	Gauti nuompinigiai	-	-
I.1.5.	Kitos veiklos įplaukos	-	-
I.2	Ataskaitinio laikotarpio pinigų išmokos	6.826.021	4.281.331
I.2.1.	Išmokos už finansinio ir investicinio turto išsigijimą ir įvykdyti išpareigojimai	6.612.648	3.967.846
I.2.2.	Išmokos, susijusios su bendrosiomis ir administraciniem reikmėmis	197.474	282.881
I.2.3.	Padėti indėliai	-	-
I.2.4.	Kitos išmokos	15.899	30.604
	Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai (I.1-I.2)	149.711	862.721
II.	Finansinės veiklos pinigų srautai	-	-
II.1.	Ataskaitinio laikotarpio pinigų įplaukos. Investicinių vienetų pardavimas	1.672.701	302.729
II.2.	Ataskaitinio laikotarpio pinigų išmokos. Investicinių vienetų išpirkimas	1.761.535	1.634.659
II.3.	Dividendų išmokėjimas	-	-
II.4.	Paskolų gavimas	-	-
II.5.	Paskolų grąžinimas	-	-
II.6.	Sumokėtos palūkanos	-	-
II.7.	Pinigų srautai, susiję su kitais finansavimo šaltiniais(+ arba -)	-	-
II.8.	Kitas finansinės veiklos pinigų srautų padidėjimas	-	-
II.9.	Kitas finansinės veiklos pinigų srautų sumažėjimas	-	-
	Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai (II.1- II.2- II.3 + II.4-II.5 - II.6 + II.7 + II.8 - II.9)	(88.834)	(1.331.930)
III.	Užsienio valiutų kursų pokyčio įtaka grynuju pinigų likučiui (+ arba -) *	(34.015)	1.971
IV.	Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas) (+ arba -)	26.862	(467.238)
V.	Pinigai laikotarpio pradžioje	252.497	719.735
VI.	Pinigai laikotarpio pabaigoje	279.359	252.497

* taip pat įtraukiama skirtumas tarp sandorio atsiskaitymo dienos ir sandorio sudarymo dienos dėl valiutos kursų pokyčių

INVL BESIVYSTANČIOS EUROPOS BE RUSIJOS TOP 20 SUBFONDO 2016 METŪ ATASKAITA

24. Visas auditio išvados tekstas:

Pateikiamas ataskaitos 2 – 3 puslapiuose.

25. Informacija apie kolektyvinio investavimo subjekto investicinės veiklos pajamas ir patirtas sąnaudas per ataskaitinį laikotarpij:

I.	Pajamos iš investicinės veiklos	-
1.	<i>Palūkanų pajamos</i>	-
2.	<i>Realizuotas pelnas (nuostoliai) iš investicijų į:</i>	(508.396)
2.1.	nuosavybės vertybinius popierius	(508.396)
2.2.	ne nuosavybės vertybinius popierius	-
2.3.	pinigų rinkos priemonės	-
2.4.	išvestines finansines priemonės	-
2.5.	kitų kolektyvinio investavimo subjektų vienetus	-
2.6.	nekilnojamojo turto objektus	-
2.7.	kitas investicinės priemonės	-
3.	<i>Nerealizuotas pelnas (nuostoliai) iš:</i>	593.203
3.1.	nuosavybės vertybinių popieriu	593.203
3.2.	ne nuosavybės vertybinių popieriu	-
3.3.	pinigų rinkos priemonių	-
3.4.	išvestinių finansinių priemonių	-
3.5.	kitų kolektyvinio investavimo subjektų vienetų	-
3.6.	nekilnojamojo turto objektų	-
3.7.	kitų investicinių priemonių	-
4.	<i>Kitos pajamos:</i>	466.976
4.1.	nekilnojamojo turto nuomos pajamos	-
4.2.	teigiamas rezultatas iš valiutų kursų skirtumo	129.259
4.3.	kitos	337.717
	Pajamų iš viso	551.783
II.	Sąnaudos	-
1.	<i>Veiklos sąnaudos:</i>	215.385
1.1.	atskaitymai už valdymą	146.625
1.2.	atskaitymai depozitoriumi	15.033
1.3.	mokėjimai tarpininkams	33.611
1.4.	išlaidos už auditą	3.364
1.5.	kiti mokėjimai ir išlaidos	16.752
2.	<i>Kitos išlaidos:</i>	153.075
2.1.	palūkanų išlaidos	-
2.2.	išlaidos, susijusios su valdomais nekilnojamojo turto objektais	-
2.3.	neigiamas rezultatas iš valiutų kursų skirtumo	153.075
2.4.	kitos	-
	Sąnaudų iš viso	368.460
III.	Grynosios pajamos	183.323
IV.	Išmokos (dividendai) investicinių vienetų savininkams	-
V.	Reinvestuotos pajamos	183.323

26. Kita reikšminga informacija apie kolektyvinio investavimo subjekto finansinę būklę, veiksnių ir aplinkybių, turėjė įtakos kolektyvinio investavimo subjekto turtui ar įsipareigojimams:

Kitos reikšmingos informacijos apie Subfondo finansinę būklę nėra.

INVL BESIVYSTANČIOS EUROPOS BE RUSIJOS TOP 20 SUBFONDO 2016 METŪ ATASKAITA

VII. INFORMACIJA APIE DIVIDENDŲ IŠMOKĖJIMĄ

27. Informacija apie priskaičiuotus ir (ar) išmokėtus dividendus:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 9 pastabojे.

VIII. INFORMACIJA APIE KOLEKTYVINIO INVESTAVIMO SUBJEKTO REIKMĒMS PASISKOLINTAS LĒŠAS

28. Kolektyvinio investavimo subjekto reikmēms pasiskolintos lēšos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 10 pastabojе.

IX. KITA INFORMACIJA

29. Paaiškinimai, komentarai, iliustruojamoji grafinė medžiaga ir kita svarbi informacija apie kolektyvinio investavimo subjekto veiklą, kad investuotojas galėtų tinkamai įvertinti subjekto veiklos pokyčius ir rezultatus:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 18 pastabojе.

X. ATSAKINGI ASMENYS

30. Konsultantų, kurių paslaugomis buvo naudotasi rengiant ataskaitą (finansų maklerio įmonės, auditoriai, kt.), vardai, pavardės (juridinių asmenų pavadinimai), adresai, leidimo verstis atitinkama veikla pavadinimas ir numeris:

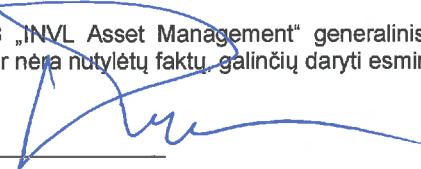
Konsultantų paslaugomis ruošiant ataskaitas nebuvo naudotasi.

31. Ataskaitą parengusių asmenų vardai, pavardės, pareigos, darbovietai (jeigu ataskaitą rengę asmenys nėra bendrovės darbuotojai):

Ataskaitas parengė valdymo įmonės darbuotojai.

32. Valdymo įmonės administracijos vadovo, vyriausiojo finansininko, ataskaitą rengusių asmenų ir konsultantų parašai ir patvirtinimas, kad joje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką pateikiamu rodiklių vertėms:

Aš, UAB „INVL Asset Management“ generalinis direktorius Darius Šulnis, patvirtinu, kad ataskaitoje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką subfondo veiklos rezultatų vertinimui.

(parašas)

Aš, UAB „INVL Asset Management“ fondų apskaitos vadovė Aušra Montvydaitė, patvirtinu, kad ataskaitoje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką subfondo veiklos rezultatų vertinimui.

(parašas)

33. Asmenys, atsakingi už ataskaitoje pateiktą informaciją:

33.1. už ataskaitą atsakingi įmonės valdymo organų nariai, darbuotojai ir administracijos vadovas;

Vardas ir pavardė	Darius Šulnis	Aušra Montvydaitė
Pareigos	Generalinis direktorius	Fondų apskaitos vadovė
Telefono numeris	8 700 55 959	8 6 264 5582
Fakso numeris	8 5 279 06 02	8 5 279 06 02
Eil. pašto adresas	darius.sulnis@invl.com	ausra.montvydaite@invl.com

33.2. jeigu ataskaitą rengia konsultantai arba jų rengti padėjo konsultantai, nurodyti konsultantų vardus, pavardes, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresus (jeigu konsultantas yra juridinis asmuo, nurodyti jo pavadinimą, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresą bei konsultanto atstovo(-ų) vardą, pavardę); pažymeti, kokias konkretias dalis rengę konsultantai arba kokios dalys parengtos jiems padedant, ir nurodyti konsultantų atsakomybės ribas.

Konsultantų paslaugomis rengiant ataskaitas nesinaudota.